

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETVRTI ODJEL

PREDMET FRÂNCU PROTIV RUMUNIJE

(Predstavka br. 69356/13)

PRESUDA

Član 8. • Privatni život • Odbijeno isključenje javnosti, u predmetu korupcije protiv gradonačelnika, za ispitivanje zahtjeva za puštanje na slobodu iz zdravstvenih razloga • Nedostatak potrebne ravnoteže između opšteg interesa javnih rasprava i prava na poštivanje povjerljivosti medicinskih podataka

STRAZBUR

13. oktobar 2020. godine

KONAČNA

13.01.2021.

Ova presuda je postala konačna u skladu s članom 44. stav 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

U predmetu Frâncu protiv Rumunije,

Europski Sud za ljudska prava (Četvrti odjel), zasjedajući u Vijeću u sastavu:

Yonko Grozev, *predsjednik*,

Faris Vehabović

Iulia Antoanella Motoc,

Carlo Ranzoni

Georges Ravarani,

Jolien Schukking,

Péter Paczolay, *sudije*,

i Andrea Tamietti, *sekretar Odjela*,

Imajući u vidu predstavku (br. 69356/13) koja se vodi protiv Rumunije, a čiji je državljani, g. Emilian-Valentin Frâncu (u daljnjem tekstu: podnosilac predstavke), pokrenuo postupak pred Sudom na osnovu člana 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Konvencija) 2. novembra 2013. godine,

Imajući u vidu odluku o obavještanju Vlade Rumunije (12. februar 2019. godine),

Imajući u vidu razmatranja stranaka,

Nakon razmatranja na Vijeću 22. septembra 2020. godine,

Donosi sljedeću presudu, usvojenu tog dana:

UVOD

1. Predstavka, podnesena prema članu 8. Konvencije, tiče se navodnog kršenja zakona podnosioca predstavke o poštovanju njegovog privatnog života. Zainteresirana strana se žali, u okviru postupka koji se odnosi na njegov pritvor, što je Apelacioni sud odbio zahtjev za ispitivanje predmeta iza zatvorenih vrata, što je dovelo do otkrivanja povjerljivih informacija o njegovom zdravstvenom stanju.

ČINJENICE

2. Podnosilac predstavke je rođen 1956. godine i živi u Râmnicu-Vâlcea. Zastupao ga je advokat M.E. Livescu, advokat iz Bukurešta.

3. Rumunsku Vladu (u daljnjem tekstu: Vlada) zastupali su njeni službenici, nedavno g-đa O.F. Ezer, iz Ministarstva vanjskih poslova.

I. ODLUKE KOJE SE ODOSE NA PRITVOR PODNOSIOCA
PREDSTAVKE

4. Dana 25. aprila 2013. godine, podnosilac predstavke, koji je u to vrijeme bio gradonačelnik grada Râmnicu-Vâlcea, stavljen je u pritvor od strane državnog Tužilaštva za borbu protiv korupcije u okviru istrage o dokazanom djelu vezano za dodjelu javnih ugovora. Izvršen je pretres u njegovoj kući.

5. Međupresudom od 26. aprila 2013. godine, donesenom na zahtjev Tužilaštva, Okružni sud u Bukureštu odredio je pritvor podnosiocu predstavke. Zahtjev Tužilaštva ispitivan je bez prisustva javnosti. Podnosilac predstavke uložio je žalbu na ovu odluku i podnio zahtjev za puštanje na slobodu.

6. Molio je Apelacioni sud da se o njegovoj žalbi izjasni bez prisustva javnosti. S tim u vezi, on je tvrdio da bi ispitivanje njegove žalbe na javnoj raspravi narušilo njegov privatni i porodični život po dva osnova. S jedne strane, smatrao je da bi prisustvo javnosti i novinara u sudnici moglo stvoriti negativno mišljenje o njemu i time povrijediti njegovo pravo na pretpostavku nevinosti i njegov ugled. S druge strane, objasnio je da je njegov zahtjev za puštanje na slobodu zasnovan na argumentima koji se odnose na njegovo zdravstveno stanje i stanje njegovog maloljetnog sina. Smatrao je da su medicinski elementi na koje se namjeravao pozvati, u prilog svom zahtjevu, privatne prirode i da bi njihovo otkrivanje javnosti povrijedilo njegovo pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života kako je zagarantovano članom 8. Konvencije. Pozivajući se na sudsku praksu Suda, potvrdio je da su domaći Sudovi bili dužni spriječiti otkrivanje ovih povjerljivih medicinskih podataka.

7. Podnosilac predstavke ponovio je svoj zahtjev za isključenje javnosti na početku rasprave 2. maja 2013. godine. Predstavnik Tužilaštva usprotivio se tome.

8. Apelacioni sud je odbio zahtjev, smatrajući da « s obzirom na navedene razloge [nije] bilo potrebno ispitati žalbu za isključenje javnosti, budući da ovaj slučaj ne odgovara nijednoj od situacija predviđenih članom 290. stav 2. Zakona o krivičnom postupku ».

9. Advokati podnosioca predstavke tvrdili su da je njihov klijent bolovao od nekoliko bolesti, da je bio na lijekovima protiv depresije i anksioznosti, te da je njegovo zdravstveno stanje stoga bilo nespojivo s pritvorom. U spis su unijeli nekoliko dokumenata i medicinskih nalaza koji se tiču podnosioca predstavke i njegovog maloljetnog sina.

10. Apelacioni sud je odbacio žalbu i zadržao mjeru pritvora. Odluka je donesena na ročištu uz prisustvo javnosti.

11. Apelacioni sud je odbacio argument da je zdravstveno stanje podnosioca predstavke nespojivo s pritvorom, iz sljedećih razloga:

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

« Uvidom u medicinsku dokumentaciju koju je odbrana predala kako bi dokazala da [podnosilac predstavke] boluje od nekoliko srčanih oboljenja, da je već nekoliko godina na lijekovima protiv depresije i anksioznosti i da je imao nekoliko operacija zbog drugih bolesti, Apelacioni sud je konstatovao, s jedne strane, da ove bolesti, uključujući depresivni i anksiozni poremećaj, nisu spriječile podnosioca žalbe da do sada obavlja javnu funkciju, a s druge strane, da zdravstveno stanje dotične osobe i lične okolnosti na koje se poziva, nisu same po sebi dovoljne da opravdaju puštanje na slobodu s obzirom na djela za koja se tereti, vršenje javne funkcije i potrebe za suzbijanjem takvih koruptivnih radnji, koje su vrlo rasprostranjene (...) »

II. PRAĆENJE PREDMETA U ŠTAMPI

12. Štampa je posvetila nekoliko članaka o pokretanju postupaka protiv podnosioca predstavke. Nakon ročišta od 2. maja 2013. godine, prenjela je informacije o zdravstvenom stanju podnosioca predstavke.

13. Lokalne novine *Vocea Vâlcii* su objavile, 12. maja 2013. godine, članak pod naslovom « Emilian Frâncu ne predstavlja društvenu opasnost » (*Emilian Frâncu goli reprezinta pericol social*). U članku se navodi da su tokom rasprave advokati podnosioca predstavke tvrdili da je njihov klijent bio na lijekovima protiv depresije i anksioznosti. Takođe je navedeno da se iz medicinskih dokumenata dostavljenih u spise vidi da je dotična osoba patila od ishemijske bolesti srca, arterijske fibrilacije, visokog holesterola, hernije diska koju je operisao tri puta, cervikalne kile, adenoma prostate i depresivnog sindroma.

14. Internetski portal « reportervirtual.ro » objavio je, 13. maja 2013. godine, članak pod naslovom « Zašto niste rekli, gospodine Frâncu, da patite od depresivnog sindroma? » (*De ce nu ai spus, dle Frâncu, ca suferi de sindrom depresiv ?*). Članak je podsjetio koje su pojave depresivnog sindroma i prigovorio podnosiocu predstavke zbog prikrivanja bolesti tokom izborne kampanje.

15. Dana 27. maja 2013. godine, lokalne novine *Vocea Vâlcii* objavile su članak pod nazivom « Pročulo se » (*De la lume adunate*), koji opisuje pretres koji je izvršen u kući podnosioca predstavke 25. aprila 2013. godine (paragraf 4. gore iznad). U članku se navodi da je sin podnosioca predstavke bio bolestan i da je prisustvovao pretresu, a da nije mogao ustati iz kreveta.

16. Dana 13. novembra 2013. godine, Internetski portal « criterii.ro » objavio je članak pod nazivom « Ovaj pacijent koji upravlja nama. Pitanje javnog reda » (*Acest bolnav care ne conduce. O provocare publica*). Autor, koji je tvrdio da je članak imao za cilj « društvenu prevenciju », naveo je bolesti od kojih je podnosilac predstavke bolovao. Opisao je ove bolesti kao « vrlo ozbiljne kako za pacijenta tako i za društvo čiji je on [bio] gradonačelnik », te je prigovorio podnosiocu predstavke što ih je prešutio i što nije o tome obavijestio javnost kada je izabran ili tokom svog mandata.

MJERODAVNI PRAVNI OKVIR

I. DOMAĆE PRAVO

17. Zakon o krivičnom postupku koji je bio na snazi posebno u vrijeme iznošenja činjenica je sljedeći:

Član 290.

« 1. Ročišta su javna. Maloljetnici mlađi od 16 godina ne mogu prisustovati ročištima.

2. Ako bi ispitivanje predmeta uz prisustvo javnosti moglo štetiti interesima Države, moralu, dostojanstvu ili poštovanju privatnog života osobe, Sud može odlučiti, po službenoj dužnosti ili na zahtjev Tužilaštva ili stranaka, da se rasprava održi, u cijelosti ili djelomično, bez prisustva javnost.

3. Sud donosi odluku da zasjeda bez prisustva javnosti nakon što je saslušao stranke i Tužilaštvo, na otvorenom ročištu.

4. Tokom ispitivanja predmeta bez prisustva javnosti, u sali smiju ostati samo stranke, njihovi zastupnici, njihovi advokati i osobe koje je sud pozvao. »

18. Interni propis sudova, usvojen odlukom Visokog sudskog vijeća br. 1375 od 17. decembra 2015. godine, objavljen u Službenom listu, 28. decembra 2015. godine, sadrži sljedeće odredbe:

Član 93.

« 2. Sudske spise, kao i dokumente koji se odnose na postupk, mogu vidjeti osobe koje dokažu zakonski interes, prema redoslijedu pristizanja zahtjeva za uvid i poštujući integritet dokumenata.

3. Advokati stranaka, stranke i njihovi zastupnici, vještaci i tumači imaju prioritet za uvid u spise.

4. Pristup novinara spisima i dokumentima Suda je odobren u skladu s odredbama Zakona br. 544/2001 [o slobodnom pristupu informacijama od javnog interesa] i br. 677/2001 [u vezi sa zaštitom ličnih podataka] i pod uslovima predviđenim odlukom Visokog sudskog vijeća (...).

10. Spise, vezane za predmete koji su pregledani iza zatvorenih vrata (...) mogu pregledati samo osobe navedene u članu 93. stav 3.

11. U slučaju iz člana 93. stav 10., samo osobe navedene u članu 93. stav 3. mogu dobiti kopije dokumenata u spisima ili odluka donesenih u ovim predmetima . »

19. Vodič o odnosu pravosudnog sistema i štampe, usvojen odlukom Visokog sudskog vijeća br. 482. od 1. juna 2012. godine, u tekstu koji je bio na snazi u vrijeme činjenica, imao je posebno:

Član 38. stav 4.

« Predstavnici medija ne mogu pregledati spise predmeta koji se razmatraju iza zatvorenih vrata (...). Oni nemaju pravo pribaviti kopije dokumenata koji se u njima nalaze ili odluke donesene u ovim predmetima. »

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

20. Zakon br. 46/2003 o pravima pacijenta (u daljnjem tekstu, « Zakon br. 46/2003 »), u tekstu koji je bio na snazi u vrijeme činjenica, sadržavao je posebno:

Član 21.

« Svi podaci o zdravstvenom stanju pacijenta, nalazi ljekarskih pregleda, dijagnoza, medicinska mišljenja, liječenje i lični podaci su povjerljivi, čak i nakon smrti pacijenta. »

Član 22.

« Povjerljive informacije mogu se staviti na raspolaganje trećim stranama samo ako je pacijent na to izričito pristao ili ako zakon tako nalaže. »

21. Prema članu 97. Zakona br. 303/2004 koji se odnosi na status sudija (u daljnjem tekstu, « Zakon br. 303/2004 »), bilo koja osoba može se obratiti Visokom sudskom vijeću da prijavi sudstvu neprikladnu aktivnost ili ponašanje, ili kršenje etike ili disciplinsku grešku.

22. Prema članu 99. t), čine disciplinsku grešku, osim ako okolnosti ne nazivaju kvalifikaciju prekršaja u okviru krivičnog zakona, zlonamjernim i ozbiljnim nemarom u vršenju sudske funkcije.

23. Disciplinske sankcije, predviđene članom 100., su upozorenje, odbitak od plate, privremeni premještaj na drugi sud, privremena suspenzija sa radnog mjesta i razrješenje sudske funkcije.

II. DOKUMENTI VIJEĆA EUROPE

24. Relevantne odredbe u ovom slučaju Preporuka Rec (2003) 13 Komiteta ministara država članica o širenju informacija od strane medija u vezi s krivičnim postupcima, glase:

Načelo 8 - Zaštita privatnog života u kontekstu krivičnih postupaka koji su u toku

« Pružanjem informacija o osumnjičenim, optuženim ili osuđenim osobama, kao i drugim stranama u krivičnim postupcima, trebalo bi poštovati njihovo pravo na zaštitu privatnog života u skladu s članom 8. Konvencije. Posebnu zaštitu treba ponuditi stranama koje su maloljetne ili drugim ugroženim osobama, žrtvama, svjedocima i porodicama osumnjičenih, optuženih ili osuđenih lica. U svakom slučaju, trebalo bi obratiti posebnu pažnju na štetan uticaj koji, otkrivanjem informacija kojima se omogućava njihova identifikacija, može imati na osobe navedene u ovom Načelu. »

Načelo 12 - Primanje novinara

« Novinari bi trebali biti primljeni bez diskriminacije i bez prethodnog zahtjeva za akreditaciju na javnim sudskim raspravama i javnim proglašenjima presuda. Ne treba ih isključiti iz sudskih rasprava, osim ako i u mjeri u kojoj je javnost isključena u skladu s članom 6. Konvencije. »

PRAVO

I. O NAVODNOJ POVREDI ČLANA 8. STAV 1. KONVENCije

25. Podnosilac predstavke se žali na povredu njegovog prava na privatni život, posebno prava na zaštitu povjerljivih medicinskih podataka koji se tiču njega i njegovog maloljetnog sina. On se poziva na član 8. Konvencije, koji u svojim mjerodavnim dijelovima glasi ovako:

« 1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske (...).

2. Javne vlasti se ne smiju miješati u ostvarivanje ovog prava osim ako to nije u skladu sa zakonom i neophodno u demokratskom društvu u interesima nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprječavanja nereda ili kriminala, radi zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih. »

A. O prihvatljivosti

1. O prigovoru neiscrpljivanja domaćih pravnih lijekova

26. Vlada smatra da podnosilac predstavke nije iscrpio domaće pravne lijekove. Tvrdi da se mogao žaliti Visokom sudskom vijeću zbog odbijanja Apelacionog suda da ispita njegov slučaj bez prisustva javnosti.

27. Podnosilac predstavke replicira da je iskoristio jedini djelotvorni pravni lijek, odnosno zahtjev za razmatranje žalbe u Vijeću. On tvrdi da bi eventualna žalba Visokom sudskom vijeću bila uzaludna.

28. Opšta načela o iscrpljivanju domaćih pravnih lijekova sažeta su u *Vučković i ostali protiv Srbije* ((preliminarni prigovor), br. 17153/11 i 29 drugih, stavovi 69-77, 25. mart 2014. godine). Sud posebno podsjeća da član 35. Konvencije zahtijeva iscrpljivanje samo dostupnih i odgovarajućih pravnih lijekova koji se odnose na inkriminirana kršenja (*Nada protiv Švicarske*, br. 10593/08, stav 140., ESLJP 2012). Ostaje na Vladi koja se poziva na neiscrpljivanje, da uvjeri Sud da je pravni lijek bio djelotvoran i dostupan kako u teoriji tako i u praksi u vrijeme činjenica, odnosno da je bio dostupan i da je ponudio podnosiocu predstavke ispravljanje njegovih prigovora i da je imao razumne izgleda da u tome uspije (*D.H. i ostali protiv Češke Republike*, br. 57325/00, stav 115., ESLJP 2007-IV).

29. U ovom slučaju, Vlada tvrdi da je podnosilac predstavke mogao da podnese disciplinsku tužbu Visokom sudskom vijeću protiv sudija Apelacionog suda zbog povrede njegovog prava na poštovanje privatnog i porodičnog života.

30. Međutim, on nije dao nikakve detalje o važećim zakonskim odredbama ili mogućoj praksi Visokog sudskog vijeća u tom pogledu.

31. Pod pretpostavkom da je bilo moguće podnijeti jednu takvu tužbu na osnovu odredbi Zakona br. 303/204 (paragrafi 18 ,19 i 20 gore iznad), Sud navodi da čak ako je i pokrenut disciplinski postupak protiv sudija

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

Apelacionog suda, mogao je imati uticaja samo na položaj dotičnih sudija, ali ne i na podnosioca predstavke (vidi, *mutatis mutandis*, *Paroisse gréco-catholique Sfântul Vasile Polonă protiv Rumunije*, br. 65965/01, stavovi 100. i 101., 7. april 2009. godine). S tim u vezi, konstatuje da Visoko sudsko vijeće nije moglo odobriti podnosiocu predstavke nadoknadu za povredu člana 8. Konvencije.

32. Osim toga, Sud podsjeća da je već presudio da pravni lijek koji je ovdje predložila Vlada nije takav da u potpunosti otkloni povredu prava na poštovanje privatnog života koji je proizašao iz objavljivanja povjerljivih dokumenata u štampi (vidi, posebno, *Apostu protiv Rumunije*, br. 22765/12, stavovi 105. i 110., 3. februar 2015. godine). Smatra da se ti isti zaključci nameću, *mutatis mutandis*, u ovom slučaju, gdje navodno kršenje tog prava proizlazi iz otkrivanja medicinskih podataka.

33. S obzirom na gore navedeno, Sud smatra da se disciplinska mjera protiv sudija Apelacionog suda ne može smatrati djelotvornim pravnim lijekom u okolnostima ovog predmeta.

34. Shodno tome, smatra da podnosilac predstavke nije imao pravni lijek u smislu člana 35. stav 1. Konvencije i da stoga treba odbaciti prigovor Vlade.

1. O navodnom otkrivanju povjerljivih medicinskih podataka koji se tiču sina podnosioca predstavke

35. Vlada smatra da podnosilac predstavke nema osnova da se žali na povredu svog prava na poštovanje privatnog i porodičnog života u pogledu zdravstvenog stanja njegovog maloljetnog sina. S tim u vezi, on tvrdi da nijedan članak u medijima nije objavio povjerljive medicinske podatke o djetetu.

36. Podnosilac zahtjeva sa svoje strane smatra da je povreda njegovog prava na poštovanje privatnog i porodičnog života okarakterisana čim je štampa skrenula pažnju javnosti na činjenicu da mu je sin bolestan, iako nije navela od koje je bolest patio.

37. Sud navodi da je podnosilac predstavke svakako dodao nekoliko novinskih članaka u spis, ali da nije konkretno naznačio na koji način bi te objave povrijedile njegovo pravo na privatnost objavljivanjem povjerljivih medicinskih podataka o njegovom sinu.

38. Primjetio je da se, općenito, u predmetnim člancima govorilo o otvaranju i vođenju postupka protiv njega, a činjenica da je njegov sin bolestan spomenuto je samo u jednom članku, koji su objavile novine *Vocea Vâlclii* 27. maja 2013. godine (paragraf 15 gore iznad).

39. Što se tiče ovog članka, Sud uzima u obzir kontekst u kojem je objavljen. Konstatuje da se tekst ne bavi ispitivanjem zahtjeva od strane Apelacionog suda za puštanje na slobodu koji je podnosilac predstavke podnio iz zdravstvenih razloga, već opisuje pretres koji je izvršen u njegovoj kući i kojem je prisustvovao njegov sin.

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

40. Stoga se ne može nagađati da li su novinari *Vocea Vâlcii* dobili informacije o zdravstvenom stanju sina podnosioca predstavke od osoba koje su učestvovala u pretresu, ili uvidom u spis ročišta koje je održano 2. maja 2013. godine pred Apelacionim sudom.

41. U ovim okolnostima, a u nedostatku drugih elemenata, ne može se zaključiti da je napomena stavljena u tom članku o zdravstvenom stanju sina podnosioca predstavke bila povezana s postupkom ispitivanja zahtjeva za puštanje na slobodu, a čak i manje budući da se Apelacioni sud nije pozvao na njega u obrazloženju svoje odluke od 2. maja 2013. godine (paragraf 11 gore iznad).

42. Iz toga slijedi da je dio prigovora koji se odnosi na navodno otkrivanje informacija u vezi sa zdravstvenim stanjem sina podnosioca predstavke očigledno neosnovan i mora biti odbačen, u skladu s članom 35. stavovi 3. a) i 4. Konvencije.

2. O navodnom otkrivanju povjerljivih medicinskih podataka koji se odnose na podnosioca predstavke

43. Sud konstatuje da dio prigovora koji se odnosi na navodno otkrivanje informacija u vezi sa zdravstvenim stanjem podnosioca predstavke nije očigledno neosnovan u smislu člana 35. stav 3. a) Konvencije i da se uostalom ne sukobljava sa bilo kojim drugim razlogom neprihvatljivosti. Stoga ga treba proglasiti dopuštenim.

B. O meritumu

1. Mišljenje stranaka

a) Podnosilac predstavke

44. Podnosilac predstavke tvrdi da Apelacioni sud nije dovoljno zaštitio njegovo pravo na poštovanje privatnog života.

45. On prigovara Apelacionom sudu zbog otkrivanja povjerljivih informacija o njegovom zdravstvenom stanju, što pripisuje ovom Sudu zbog odbijanja njegovog zahtjeva za isključivanje javnosti, odbijanje kojim je, prema njegovim riječima, dozvoljeno prisustvo novinara i javnosti u sudnici i na taj način, pristup svim medicinskim dokumentima u spisu.

46. On tvrdi da je otkrivanje ovih povjerljivih informacija bilo u suprotnosti sa zakonom br. 46/2003 (paragraf 20 gore iznad) i da uplitanje na koje se žali stoga nije imalo pravnu osnovu u domaćem pravu.

47. Podnosilac predstavke takođe smatra da ovo razглаšavanje nije služilo javnom interesu i da nije bilo potrebno za nastavak istrage o koruptivnim radnjama. S tim u vezi, on navodi da je medicinska dokumentacija koju je predao bila namjenjena samo da potkrijepi njegov zahtjev za puštanje na slobodu i nije imala uticaja na meritum predmeta.

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

48. Konačno, prigovara Apelacionom sudu što je iznio „opšte i stereotipno“ obrazloženje koje ne odgovara argumentima koja je iznio u zahtjevu za ispitivanje predmeta uz isključenje javnosti radi zaštite svog privatnog života.

b) Vlada

49. Vlada je, sa svoje strane, tvrdila da je podnosilac zahtjeva sam odlučio da podnese medicinsku dokumentaciju pred Apelacioni sud u prilog svom zahtjevu za puštanje na slobodu, te stavljanjem ovih dokumenata u spis, trebao je očekivati da će sadržane informacije postati dostupne javnosti i štampi.

50. U svakom slučaju, Vlada smatra da, ako je došlo do uplitanja u ostvarivanju njegovog prava na poštovanje privatnog života, to uplitanje je bilo predviđeno zakonom, odnosno članom 290. Zakona o krivičnom postupku, kao opšte pravilo javnosti rasprava (paragraf 17 gore iznad). Osim toga, služilo je za osiguranje javnosti rasprava predviđeno članom 6. Konvencije, i bilo je proporcionalan cilju, posebno imajući u vidu sumnje na djela korupcije koja su teretila dotičnog, čiji je privatni život bio izloženiji od nekog drugog pojedinca, jer je obavljao javnu funkciju.

2. Procjena Suda

a) Opšta načela

51. Sud podsjeća da podaci medicinske prirode potpadaju pod pravo poštovanja privatnog i porodičnog života pacijenta, garantovano članom 8. Konvencije (*Mockutë protiv Litvanije*, br. 66490/09, stav 93., 27. februar 2018. godine, i sudska praksa koja se tu navodi).

52. S tim u vezi, takođe podsjeća da je poštovanje povjerljivosti informacija vezanih za zdravlje bitno načelo pravnog sistema svih ugovornih Strana Konvencije. Neophodno je poštovati ovo načelo, ne samo radi zaštite privatnosti pacijenata, već i radi očuvanja njihovog povjerenja u medicinsku struku i zdravstvene usluge uopšteno (*Z. Protiv Finske*, 25. februar 1997. godine, stav 95., *Zbirka presuda i odluka* 1997-I, i *L.L. protiv Francuske*, br. 7508/02, stav 44., ESLJP 2006-XI). Domaće zakonodavstvo stoga mora osigurati odgovarajuće mjere zaštite kako bi se spriječilo svako saopštenje ili otkrivanje ličnih podataka vezanih za zdravlje koje ne bi bili u skladu s garancijama predviđenim u članu 8. (*Z. Protiv Finske*, gore naveden, stav 95., i *Mockutë*, gore naveden, stav 93.).

53. Svaka mjera koju država poduzme da bi prisilila na saopštenje ili otkrivanje takvih podataka bez saglasnosti dotične osobe zahtijeva najstrožije ispitivanje od strane Suda, koji mora s jednakom pažnjom odrediti garancije u cilju osiguranja efikasne zaštite (vidi, *mutatis mutandis* i u odnosu na podatke koji se odnose na seropozitivnost, *Z. Protiv Finske*, gore naveden, stav 96., i sudska praksa koja se tu navodi).

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

54. Sud prihvaća da se zaštita povjerljivosti medicinskih podataka, koja je u interesu pacijenta, ali i zajednice u cjelini, ponekad može zaboraviti pred potrebom istraživanja krivičnih djela, krivičnog gonjenja počionioca i zaštite javnosti sudskih postupaka kada se dokaže da su ovi zadnji interesi od većeg značaja (*Z. Protiv Finske*, gore naveden, stav 97.).

55. Međutim, bilo bi prikladno ograničiti uplitanja koja iz toga neizbježno proizlaze što je više moguće na ona koja su striktno neophodna zbog specifičnosti postupka i podataka spora (*L.L. protiv Francuske*, gore naveden, stav 45., i sudska praksa koja se tu navodi).

56. Što se tiče pitanja koja se odnose na pristup javnosti ličnim podacima, Sud priznaje da bi nadležnim državnim organima trebalo ostaviti određenu slobodu kako bi se postigla pravična ravnoteža između zaštite javnosti pravnih postupaka, s jedne strane, a s druge strane, interesa stranke ili trećeg lica kako bi takvi podaci ostali povjerljivi. Opseg slobodne procjene po ovom pitanju zavisi od faktora kao što su priroda i važnost interesa koji su u igri i ozbiljnost uplitanja (*Z. Protiv Finske*, gore naveden, stav 99, i sudska praksa koja se tu navodi).

b) Primjena ovih načela u ovom predmetu

i. O postojanju uplitanja u pravo podnosioca predstavke na poštovanje njegovog privatnog života

57. Sud prije svega konstatuje da nijedna strana ne osporava da se informacije, sadržane u medicinskim dokumentima koje je podnosilac predstavke uložio pred Apelacionim sudom u prilog zahtjevu za puštanje na slobodu, ne odnose na privatni život dotične osobe, budući da se odnose direktno na njegovo zdravlje.

58. S tim u vezi, Sud podsjeća da su informacije koje se odnose na stanje mentalnog zdravlja po svojoj prirodi izuzetno intimne i osjetljive informacije (vidi, *mutatis mutandis*, *Mockutė*, gore naveden, stav 94., i *Surikov protiv Ukrajine*, br. 42788/06, stav 75., 26. januar 2017. godine).

59. Sud zatim konstatuje da je Apelacioni sud, odbijanjem zahtjeva za isključenje javnosti koji je podnijela dotična osoba, dozvolio štampi i javnosti da prisustvuju ročištu i da sazna za priloge u spisu koji se odnose na zdravstveno stanje podnosioca predstavke. Apelacioni sud je stoga bio izvor širenja povjerljivih informacija u štampi o zdravstvenom stanju podnosioca predstavke.

60. Sud naglašava da se iz činjenice ne može zaključiti da je podnosilac predstavke uložio u spis dokumente koji se odnose na njegovo zdravstveno stanje koje je prihvatio, kao i da su javnosti objavljene povjerljive informacije o njemu. Naprotiv, jasno je da je odmah zatražio od Apelacionog suda da donese odluku bez prisustva javnosti kako bi spriječio otkrivanje ovih podataka (paragraf 6 gore iznad) i da je, bezuspješno, ponovio svoj zahtjev na početku ročišta od 2. maja 2013. godine (paragraf 7 gore iznad).

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

61. S obzirom na ove elemente, Sud smatra da je propust Apelacionog suda da osigura povjerljivost medicinskih podataka koji se odnose na podnosioca predstavke predstavljao uplitanje tužene Države u ostvarivanje prava dotične osobe na poštovanje privatnog života koje je zagarantovano stavom 1. člana 8. Konvencije. Ostaje da se utvrdi da li je ovo uplitanje bilo opravdano prema stavu 2. ovog člana.

ii. O opravdanosti uplitanja

62. Podnosilac predstavke smatra da je pogrešno reći da je dotično uplitanje bilo « u skladu sa zakonom » i da je imalo zakonit cilj (paragrafi 46 i 47 gore iznad).

63. Sud je sa svoje strane konstatovao da je uplitanje našlo pravnu osnovu u pravilima utvrđenim Zakonom o krivičnom postupku kada se radi o javnosti rasprava (paragraf 17 gore iznad).

64. Također priznaje da postoji opšti interes za ispitivanje, na javnoj raspravi, zahtjeva za puštanje na slobodu kako bi se osigurala transparentnost sudskih postupaka i na taj način očuvalo povjerenje javnosti u pravosudni sistem. Slijedom toga, smatra da bi se odbijanje Apelacionog suda da razmotri zahtjev za puštanje na slobodu bez prisustva javnosti moglo smatrati mjerom koja ima za cilj zaštitu « prava i sloboda drugih » (vidi, *mutatis mutandis*, *Z. Protiv Finske*, gore naveden, stav 77.).

65. Kako bi utvrdio je li sporno uplitanje bilo « potrebno u demokratskom društvu », Sud mora provjeriti, imajući u vidu sve okolnosti predmeta, da li su razlozi, na koje se poziva da bi ga opravdali, bili mjerodavni i dovoljni, te da li je bilo usklađeno sa praćenim zakonitim ciljevima (*Z. Protiv Finske*, gore naveden, stav 94).

66. Podsjeća da je već rečeno da bi se krivični postupci trebali voditi na takav način da se ne ugroze prava žrtava ili svjedoka koji potpadaju pod član 8. Konvencije. U okviru takvih postupaka, mogu se poduzeti određene mjere radi zaštite žrtve, pod uslovom da se mogu pomiriti s odgovarajućim i djelotvornim ostvarivanjem prava na odbranu (*Y. Protiv Slovenije*, br. 41107/10, stav 103, ESLJP 2015 (dijelovi)).

67. Sud smatra da se moraju primijeniti ista načela, *mutatis mutandis*, kada se u okviru krivičnog postupka radi o ovom slučaju, s jedne strane, opšti interes za osiguranje transparentnosti sudskog postupka, a s druge strane, interes strane u postupku da očuva povjerljivost podataka o njegovom zdravstvenom stanju. Stoga smatra da je Apelacioni sud morao uspostaviti pravičnu ravnotežu između ovih suprotstavljenih interesa.

68. U ovom slučaju, Sud navodi da, za razliku od Okružnog suda koji je donio odluku u prvom stepenu, bez prisustva javnosti, o stavljanju u pritvor dotičnog (paragraf 5 gore iznad), Apelacioni sud je odbacio zahtjev za isključenje javnosti i ispitao slučaj na javnoj raspravi.

69. Sud ističe da član 290. stav 2. Zakona o krivičnom postupku (paragraf 8 gore iznad) ovlašćuje domaće sudove da ispituju predmet iza

zatvorenih vrata (paragraf 17 gore iznad). Osim toga, članovi 93. stavovi 10. i 11. internih propisa sudova i član 38. stav 4. vodiča koji se tiču odnosa između pravosudnog sistema i štampe ograničavaju pristup javnosti i štampe spisima koji su pregledani bez prisustva javnosti (paragrafi 18. i 19. gore iznad).

70. Dakle, podnosilac predstavke se pozvao upravo na takav slučaj i njegov zahtjev za isključenje javnosti i štampe iz sudnice imao je upravo takav cilj, ali je Apelacioni sud odbacio ovaj zahtjev, smatrajući, bez davanja dodatnih objašnjenja, da ovaj slučaj nije odgovarao nijednoj od situacija predviđenih članom 290. stav 2. Zakona o krivičnom postupku (paragraf 8 gore iznad).

71. U ovim okolnostima, Sud smatra da Apelacioni sud nije iznio mjerodavne i dovoljne razloge u prilog svojoj odluci kojom je odbacio zahtjev za ispitivanje predmeta iza zatvorenih vrata.

72. Što se tiče Vladinog argumenta da je uplitanje srazmjerno cilju koji se htio postići, budući da se predmet odnosio na sumnje u koruptivna djela koja je podnosilac predstavke počinio u svojstvu gradonačelnika, čiji je privatni život bio izloženiji od života pojedinca (paragraf 50 gore iznad), Sud podsjeća da se u određenim okolnostima, osoba, čak i poznata javnosti, može osloniti na « zakonita očekivanja » zaštite i poštovanja njegovog privatnog života (*Von Hannover protiv Njemačke* (br. 2), br. 40660/08 i 60641/08, stav 97., ESLJP 2012, i *Rubio Dosamantes protiv Španije*, br. 20996/10, stav 26., 21. februar 2017. godine). U svakom slučaju, pod pretpostavkom da ugled optuženog može biti jedan od faktora koji se mora uzeti u obzir u analizi proporcionalnosti zahtjeva za ispitivanje predmeta iza zatvorenih vrata, mora se napomenuti da u ovom predmetu, Apelacioni sud nije izvršio pojedinačno ispitivanje proporcionalnosti jedne takve mjere.

73. Sud takođe naglašava da je Apelacioni sud morao da donese odluku o zadržavanju podnosioca predstavke u pritvoru. Povjerljivi medicinski podaci koji su objavljeni javnosti nisu se dakle koristili za ispitivanje osnovanosti optužbe za korupciju, već samo u prilog zahtjevu podnosioca predstavke za puštanje na slobodu, koji se zasnivao na argumentima koji se odnose na njegovo zdravstveno stanje.

74. S obzirom na ove elemente i imajući u vidu temeljnu ulogu koju ima zaštita ličnih podataka, Sud smatra da, u okolnostima ovog slučaja, uplitanje u ostvarivanje prava na poštovanje privatnog života podnosioca predstavke, nije bilo zasnovano na mjerodavnim i dovoljnim osnovama i nije bilo srazmjerno cilju.

75. Shodno tome, došlo je do povrede člana 8. Konvencije.

II. O PRIMJENI ČLANA 41. KONVENCIJE

76. Prema članu 41. Konvencije:

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

« Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije ili njezinih Protokola, a unutrašnje pravo određene Visoke strane ugovornice omogućava samo djelimičnu odštetu, ako je to potrebno, Sud pruža pravično zadovoljenje oštećenoj strani. »

A. Šteta

77. Podnosilac predstavke traži 10.000 eura (EUR) na ime nematerijalne štete za koju smatra da je pretrpio.

78. Vlada je pozvala Sud da razmotri da bi eventualna presuda o povredi predstavljala, sama po sebi, dovoljnu naknadu. Dodaje da je iznos koji je tražio podnosilac predstavke prevelik i da nije opravdan.

79. Sud smatra da samo utvrđivanje povrede ne predstavlja dovoljnu naknadu u ovom predmetu za nematerijalnu štetu koju je podnosilac predstavke pretrpio. Odlučujući na pravičnoj osnovi u skladu s članom 41. Konvencije, odobrava mu se iznos od 5.000 EUR za nematerijalnu štetu, plus svaki iznos koji može dospjeti na ovu sumu na ime poreza.

B. Troškovi i izdaci

80. Podnosilac predstavke traži, za prateću dokumentaciju, 9.741 rumunskih leja (RON), odnosno otprilike 1.980 EUR, na ime troškova i izdataka koje je imao za potrebe postupka pred Sudom. On navodi da taj iznos odgovara advokatskim naknadama i troškovima poštarine.

81. Vlada smatra da je traženi iznos pretjeran.

82. Prema sudskoj praksi Suda, podnosilac predstavke može dobiti naknadu svojih troškova i izdataka samo u onoj mjeri u kojoj je utvrđena njihova stvarnost, potreba i razumnost njihove stope. U ovom predmetu, imajući u vidu dokumente kojima raspolaže i gore navedene kriterije, Sud smatra razumnim da podnosiocu predstavke dodijeli iznos od 1.980 EUR za postupak koji se pred njim vodio.

C. Zatezne kamate

83. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske centralne banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO,

1. *Utvrdjuje* da je predstavka dopuštena u pogledu prigovora koja se odnosi na otkrivanje medicinskih podataka o podnosiocu predstavke, dok je ostatak predstavke nedopušten.
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede člana 8. Konvencije;

PRESUDA FRANCU PROTIV RUMUNIJE

3. *Presuđuje,*

- a) da tužena Država mora isplatiti podnosiocu predstavke, u roku od tri mjeseca od datuma pravosnažnosti presude, u skladu s članom 44. stav 2. Konvencije, sljedeće iznose, da se pretvori u valutu tužene Države po kursu važećem na dan plaćanja:
 - i. 5.000 EUR (pet hiljada eura), plus svaki iznos koji može dospjeti na ovu sumu na ime poreza, za nematerijalnu štetu;
 - ii. 1.980 EUR (hiljadu devetsto osamdeset eura), plus svaki iznos koji može dospjeti na ovu sumu od podnosioca predstavke na ime poreza, za troškove i izdatke;
- b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja na gore navedeni iznos plaća obična kamata koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske centralne banke tokom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna poena.

4. *Odbija* preostali dio predstavke za pravičnom naknadom.

Sačinjeno na francuskom jeziku, i otpravljeno u pisanom obliku 13. oktobra 2020. godine, u skladu s članom 77. stavovima 2. i 3. Poslovnika.

Andrea Tamietti
Sekretar

Yonko Grozev
Predsjednik

Potvrđujem da ovaj prijevod u potpunosti odgovara izvorniku koji je sastavljen na francuskom jeziku.

Broj dnevnika: 340/2021

Sarajevo, 18.08.2021.

Mustafić Aida

Stalni sudski tumač za francuski jezik